

Oponentský posudek dizertační práce

Název práce: Dlouhodobé výstupy u pacientů s duševním onemocněním

Autorka: Mgr. Karolína Mladá

Školitel: prof. MUDr. Jan Vevera, Ph.D.

Předkládaná dizertační práce byla vypracována jako kompilát čtyř studií, z nichž dvě byly v době odevzdání práce publikovány a dvě byly přijaty k publikaci. Jedna z těchto publikací je prvoautorská, u ostatních byla Mgr. Mladá spoluautorkou. Jednotlivé publikace se zabývají různými dlouhodobými výstupy u pacientů s duševním onemocněním: vlivem napadení na rehospitalizovanost pro vážné duševní onemocnění, úmrtností v souvislosti s COVID-19 a úmrtností a ztracenými léty života u lidí s vážným duševním onemocněním a u lidí s poruchami způsobenými užíváním návykových látek. Všechny publikace poskytují nové poznatky z oblasti psychiatrické epidemiologie a vycházejí z českých zdravotních registrových dat. Všechny práce byly publikovány nebo přijaty k publikaci v zahraničních žurnálech, proto dává smysl, že i dizertační práce je sepsána v anglickém jazyce.

Hodnocení práce

Úvod práce usazuje studie do kontextu českého prostředí péče o duševní zdraví prostřednictvím údajů o prevalencích duševních onemocnění v ČR, o mezeře v léčbě (treatment gap), bariérách při vyhledávání pomoci v ČR a o čerpání zdravotní péče o duševní zdraví v ČR. Autorka uvádí údaje převážně ze svých vlastních spoluautorských publikací, než jsou součástí dizertační práce.

V druhé části úvodu představuje autorka dvě oblasti psychiatrické epidemiologie, kterým se věnují prezentované publikace. Jedná se obecně o téma úmrtnosti a ztracených let života u lidí s duševním onemocněním a o téma viktimizace a relapsu duševních onemocnění.

Cíle a hypotézy jsou uvedeny samostatně a kopírují konkrétní cíle a hypotézy jednotlivých předkládaných publikací.

Metodika se omezuje na informace o datových zdrojích studií, které byly provedeny na několika registrech obsahující česká zdravotnická data. Každá z prezentovaných studií měla lehce odlišný design a použité statistické metody, které tak nejsou prezentovány souhrnně, ale až později v komentářích jednotlivých studií.

Výsledky představuje přehledné shrnutí každé studie, včetně její motivace, metodologie, hlavních výsledků a závěrů.

V závěru autorka shrnuje informace o prezentovaných studiích a oblasti psychiatrické epidemiologie, pro které studie poskytují dříve chybějící evidenci.

Předložená dizertační práce splňuje všechny náležitosti kladené na tento typ práce, včetně správně citované literatury.

Přínos práce

Práce poskytuje informace, které chyběly nejenom na české, ale i na mezinárodní úrovni, publikační aktivita autorky je nadprůměrná. Mgr. Karolína Mladá ve své disertační práci prokázala odborné znalosti, schopnost tvůrčí a kvalitní práce ve vědecko-výzkumné oblasti.

Otázky k obhajobě

- 1) Některé z prezentovaných studií jsou založeny pouze na datech o hospitalizacích. Proč tomu tak je a jaké limitace či výhody to přineslo?
- 2) První prezentovaná studie představuje výsledky dokládající efekt napadení a vliv počtu předcházejících hospitalizací na rehospitalizaci pro vážné duševní onemocnění. Autorka uvádí, že tyto výsledky jsou důležité pro psychiatrickou klinickou praxi i pro oblast veřejného duševního zdraví. Jak konkrétně?
- 3) Druhá studie přináší výsledky týkající se úmrtnosti v souvislosti s COVID-19. Jaké limitace má využití zdravotních registrů v tomto případě?
- 4) Poslední dvě studie poskytují informace o zvýšeném riziku úmrtí a ztracených letech života u lidí s duševním onemocněním a u lidí s poruchami způsobenými užíváním návykových látek. V čem vidí autorka největší přínos těchto studií?

Závěr

Disertační práce prokazuje předpoklady autorky k samostatné vědecké činnosti, práci doporučuji přijmout v předložené formě k obhajobě a po úspěšném obhájení doporučuji udělit titul Ph.D. za jménem.

doc. MUDr.

Ústav sociálního a posudkového lékařství Lékařské fakulty v Plzni UK